

Egy polgár vádirata

2013 augusztus 31. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Zavarba ejtheti a polgári közönséget a hazai könyves piac idei szenzációja, Márai Sándor Hallgatni akartam cím? kötete. A m? ugyanis keresetlen ?szinteséggel ír a két világháború közti jobboldalról, Trianonról és a zsidókérdésr?l vagy a vitézi rend ellentmondásosságáról.

A Heti Válasz arra kérte Ablonczy Balázs történészt, hogy f?zzön lábjegyzeteket a m?höz.

„A pallér, aki nem volt elég tehetséges és szorgalmas, úgy vélte, itt a pillanat, amikor a versenytárgyalás feltételeinek megkerülésével elkaparinthat egy zsíros repül?pálya-építkezést, az orvos, akinek nem voltak betegei, mert nem bíztak tudásában és diagnózisában, egyszeriben módot látott reá, hogy kinevezzék f?orvosnak egy közkórházba, az ügyvéd, aki tyúkperekkel bíbel?dött eddig, a »számarányos zsidótörvény« jóvoltából elérkezettnek látta az id?t, hogy besétáljon valamelyik nagybank vagy iparvállalat jogtanácsosi irodájába."

„Nagy csinnadrattával vonultunk be [Kassára], ágyúkkal, motorokkal, tankokkal és gyalogsággal, mintha valamilyen gy?ztes hadsereg venné birtokba az ?si magyar várost. [...] Nagyon rövid id? múltán a város ?slakosai is úgy érezték és ki is mondották, hogy az a Magyarország, amelyhez most hazatértek, nem egyezik a régi hazáról ?rzött emlékképpel. [...] Ezen a napon nemcsak az elszakított országrész tért haza Magyarországra, hanem visszatért a »méltóságos úr« is a Felvidékre, visszatértek a kísértetek, a magyar félmúlt megdöbbent?, elevenen maradt árnyai, a m?veletlen és orrhangon tárgyaló, pecsétgy?r?s bíró, adóhivatalnok, városi skibbler. [...]."

„A háború a legnagyobb emberi próba, s aki e nagy vizsgán lelkier?r?l, öntudatról, megfontoltságról és bátorságról ad jelt, megérdemli, hogy a társadalom, amelyhez tartozik, els?rend? embernek, egyféle arisztokratának tekintse. Így képzelték azok is, akik a vitézi rendet elgondolták és megalkották. [...] Két évtized alatt a vitézek rendje

átalakult valamilyen közkereseti társasággá: a vitézi cím el?jogot jelentett a versenytárgyalásoknál, állások elnyerésénél. [...] Aki vitéz vagy vitéz leszármazottja volt, az ország bels?, valóságos hatalmi köreihez tartozik: az volt az általános felfogás, és az érdekeltek mind mohóbban, mind kapzsibban kihasználták e felfogás el?nyeit."

A fenti három idézet Márai Sándor Hallgatni akartam cím?, nemrég megtalált köteté b?l származik, mely az idei könyvhét szenzációjaként jelent meg. Az Egy polgár vallomásai folytatásának szánt írásban a szerz? a rá jellemz? éleslátó módon tárgyalja a két világháború közti Magyarország történelmét. Bár Márai korábban ismert köteteiben sem fukarkodott a bírálatokkal saját osztálya, a polgárság, valamint a jobboldal felé, ezúttal minden eddiginél keményebb kritikával illeti a kor egyes személyeit és jelenségeit. Miközben hangsúlyozza, hogy szépíróként nem áll módjában hivatásos történészként fellépni, fenntartja magának a jogot, hogy - helyenként historikusokat és szociológusokat megszégyenít? lényeglátással - értelmezze a korszak f?bb folyamatait, legyen szó az Anschluss jelent?ségér?l, a Tanácsköztársaság és Trianon utóéletér?l, a zsidóság vagy éppen a cselédség helyzetér?l.

Az augusztus 29-i Heti Válaszban Ablonczy Balázs történész három-három pontba szedve f?z kommentárt a m?höz, megállapítva, hogy hiányosságai és hibái ellenére miért van szó fontos könyvr?l. A lap a** Digitalstandon **is megvásárolható.

www.hetivalasz.hu

Ajánló